

اثر بخشی رسانه ها جمعی در توسعه اقتصادی

امروزه کشورهای در حال رشد و توسعه یافته، بخش مهمی از موفقیت های خود را مدیون برخورداری از نیروی کار، سرمایه و ایده های خلاقانه می دانند، این عوامل تولید در یک فرآیند اقتصادی می تواند برآیندی مناسب در جهت رشد اقتصاد داشته باشد. چرا که اقتصاد در هر صورت نیازمند منابع سرمایه ای، تکنولوژی روز، مواد اولیه، مدیریت و سازماندهی مناسب و نیروی انسانی ماهر است.

این عوامل به عنوان موتور محرکه، موجب رشد و توسعه اقتصادی می شوند. از سوی دیگر یکی از مهمترین و اساسی ترین موضوع ها در اقتصاد امروز دنیا این است که هیچ کشوری فقط با تکیه بر این منابع قادر به ادامه حیات و رونق اقتصادی نخواهد بود. بلکه نیازمند ابزاری واسطه ای اما موثر در چرخه اقتصاد توسعه بخش است.

یکی از شاخص های تاثیر گذار در توسعه تولید و ارزش آفرینی در اقتصادهای بزرگ جهانی که در سالهای اخیر مورد توجه نظریه پردازان توسعه قرار گرفته، نقش رسانه های جمعی در رونق بخشیدن و توسعه کسب و کارها و ایجاد بازار های داخلی و بین المللی برای بخش های تولیدی و خدماتی است.

وابستگی شدید مردم جوامع امروز به رسانه ها در حدی است که به نظر می رسد زندگی بدون رسانه ها دچار اختلال و حتی غیر ممکن می شود. از هنگام رسوخ امواج رسانه های دیداری و شنیداری و بدنبال آن توسعه رسانه های مکتوب و گرایش آنها به کارکرده های تخصصی، هر لحظه دایره آگاهی های ساکنین کره خاکی افزونتر شده و تصور اینکه روزی برسد که بدون اتکا به یکی از انواع رسانه های گروهی و کسب اطلاع و افزایش آگاهی از محیط پیرامون بتوانیم به حیات خود ادامه دهیم کار دشواری باشد.

اکنون این کارکرد عمومی رسانه های گروهی توانسته اصلی ترین نقش را در تعاملات اقتصادی که لازمه تداوم زندگی در هر جامعه با هر نگرش و دیدگاه و گرایش دینی و مذهبی است، ایفا کند. از این رو است که بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند، رسانه ها، بخش مهم و انکار ناپذیر اقتصاد امروز هستند.

به عبارتی در جهان امروز توجه صاحبان سرمایه نیز به سمت رسانه ها جلب شده است، چرا که با گسترش تکنولوژی های تولید و افزایش عرضه محصولات مازاد بر مصرف و تعاملات جهانی، بازار ها از شکل سنتی خارج شدند و تولید کنندگان برای بقای خود، چاره ای جز شناخت رقبا و پیش بینی آینده بازار و رفتار اقتصادی جوامع ندارند. و در این حالت رسانه ها به عنوان ابزاری در جهت معرفی محصولات تولیدی برای مصرف کنندگان و ترسیم دورنمای آینده برای اتخاذ تدابیر راهبردی برای تولید کنندگان نقش انکار ناپذیری در توسعه اقتصادی ایفا می کنند.

بسیاری از صاحب نظران اقتصادی بر این باورند که امروزه رسانه نقشی مهم تر از پول در اقتصاد دارد، اگر پول تولیدگر را تشویق به راه اندازی یک مجموعه اقتصادی می کند، رسانه، یک جهان را قانع می کند که از این محصول استفاده کنند.

شاید درک این واقعیت چندان دشوار نباشد چراکه می بینیم یک محصول تولید شده در کشورهای صاحب شبکه های ارتباطی گسترده از جمله آمریکا، به سرعت، مصرف کننده جهانی پیدا می کند و همان محصول در کشوری محروم از این امکانات رو به نابودی می رود.

برای ایجاد انگیزه در پیشرفت اقتصادی قبل از هر امر دیگری مردم باید توسعه و پیشرفت را بشناسند. جامعه باید لزوم تغییرات را درک کند و در مورد راه های مختلف ایجاد تغییر، اطلاعات لازم را کسب نماید. در این شرایط است که رسانه های همگانی با ایفای نقش آموزشی و خبری خود، در ایجاد تحول و مهارت ها، ارزش ها و انگیزه ها موثرند. بیان این مقدمه بمنظور تاکید بر ضرورت افزایش آگاهی فعالان اقتصادی از شرایط کنونی حاکم بر اقتصاد جهانی بطور عام و داخل کشور بطور خاص است که تکلیف و رسالت سنگین رسانه های همگانی را صد چندان می کند. بنابر این انتظار می رود رسانه های فعال در حوزه اقتصادی با درک واقعی شرایط حاکم بر صنعت فولاد و معادن به بررسی فرصت ها و تهدید های این صنعت بپردازند تا مسیری روشن برای ادامه فعالیت دست اندرکاران این بخش اقتصادی کشور ترسیم نمایند. چرا که بسیاری از فعالان این صنعت بر این باورند که کمبودهایی که در زنجیره فولاد وجود دارد تحقق اهداف پیش بینی شده برای تولید 55 میلیون تن فولاد در افق 1404 را با چالش هایی مواجه خواهد کرد. به اعتقاد بسیاری از فعالان این بخش، زنجیره فولاد کماکان در حلقه کنسانتره و سنگ آهن با کمبود مواجه است. کمبود کنسانتره و سنگ آهن نشان می دهد که اگر سیاست گذاران و متولیان امر اقتصاد کشور، برای برقراری توازن در این زنجیره چاره اندیشی نکنند چالش های جدی در صنعت فولاد کشور ایجاد خواهد کرد. این در حالی است که شرایط حاکم بر اقتصاد کشور ناشی از تحریم های اقتصادی، همچون موانع صادرات محصولات و واردات تکنولوژی های نوین، می تواند فضایی به مراتب دشوارتر را برای آینده پیش رو قرار دهد.

حسن طالبی : کارشناس علوم ارتباطات - مدیر روابط عمومی شرکت معدنی و صنعتی چادرملو